

مۇختار قاسەين ۇلى

بىل سورايتارى

شىنجاڭ خالىق باسپاسى

مۇختار قاسەين ۇلى

بىل سورايتارى

شىنجاڭ خالىق باسپاسى

۲۰۰۹ ۋىرەنجى

图书在版编目(CIP)数据

岁月之歌:哈萨克文/木合塔尔·哈萨音著. —乌鲁木齐:
新疆人民出版社, 2008.12

ISBN 978 - 7 - 228 - 12207 - 3

I . 岁… II . 木… III. 诗歌 — 作品集 — 中国 —
当代 — 哈萨克语 (中国少数民族语言) IV . 1227

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2009) 第 001857 号

责任编辑: 阿 山
编 辑: 吐尔逊
责任校对: 吐尔逊
封面设计: 夏提克

岁月之歌 (哈萨克文)

木合塔尔·哈萨音 著

新疆人民出版社出版

(乌鲁木齐市解放南路 348 号 邮政编码: 830001)

新疆新华书店发行

乌鲁木齐光大公司艺林印务中心印刷

787 × 1092 毫米 32 开本 4 印张

2008 年 12 月第 1 版 2008 年 12 月第 1 次印刷

印数: 1 —— 2000

ISBN 978 - 7 - 228 - 12207 - 3 定价: 8.00 元

جاۋاپتى رەداكتورى: اسان ابەۋۇلى
رەداكتورى: تۇرسىن دالەلقان ۇلى
جاۋاپتى كوررەكتورى: تۇرسىن دالەلقان ۇلى
مۇقاباسىن جوبالاعان: شاتتىق اغسا

جىل سورايتارى

*

شىنجاڭ خالىق باسپاسى باستردى
(ۋرمىجى قالاسى، وڭتۇستىك ازاتتىق كوشەسى، 348 - اۋلا)
شىنجاڭ شىنخۇا كىتاپ دۇكەنىنەن تاراتىلدى
ۋرمىجى گۇاڭدا سەرىكتىگى يلىن باسپا ورتالىغىندا باسلىدى
فورماتى 1/32 1092 × 787، 4 باسپا تاباق
2008 - جىل، جەلتوقسان، 1 - باسپاسى
2008 - جىل، جەلتوقسان، 1 - باسلىۋى
تىراجى: 2000 — 1
ISBN 978 — 7 — 228 — 12207 — 3
باعاسى: 8.00 يۋان

مۇختار قاسەين ۇلى

اۆتور جۇبايى گۈلسايمەن بىرگە

اۆتور ۋىشىنى ۋلى سالاۋاتىپەن بىرگە

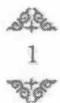

اۆتور بالا - شاعالارىمەن بىرگە

مۇختار قاسەيىن ۇلى 1945 - جىلى 11 -
جەلتوقساندا تولى اۋدانىنىڭ مايلى تاۋىندا دۇنيەگە
كەلگەن. باستاۋىش، ورتا مەكتەپتەردى ۇزدىك تامامداغان
ول، سول وقۇشى كەزىنەن باستاپ پوەزىلعا دەن قويىپ
ءبرسىپرا ولەڭدەر جازعان. اراداعى الاشاقپىن جىلداردا
سولشىلىقتىڭ ۇشعى تىگەن ول كوپ ۋاقتىن اۋىل -
فەرمالاردا قاراپايىم ەڭبەك ادامدارمەن بىرگە وتكىزگەن.
ول ونىڭ ونەر ۇيرەنۋگە، ولەڭ جازۋىنا تاماشا وراي
اپەرگەن. ءارى اقىن، ءارى سەگىز قىرلى، ءبىر سىرلى
ازامات ەل كوزىنە ەرتە ءتۇسىپ، پارتيا 11 - قۇرىلتاي 3 -
جالپى ماجلىسىنەن كەيىن تولى اۋدانىنداعى ءبىرتالاي
باششىلىق ورنىداردىڭ باششىلىق قىزمەتىنە جەگىلگەن.
قاشاندا حالىقپەن ەتەنە بولىپ كەتەتىن ول، وسى
جۇمىستاردىڭ ءبارىن اسا بىىك ابرويمەن اتقارىپ ۇلكەن
ازاماتتىق تانىتقان. تالاي مارتە اۋدان، ايماق، اۆتونوميالى
رايون دارەجەلى وزات قىزمەتكەر بولىپ بلعаланعان. 1999 -
جىلى داڭقپەن زەينەتكە شىعپ، 2002 - جىلى مامىردا
جوعارى قان قىسمى ناۋقاسىنان دۇنيە سالعان.

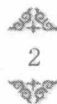
«جبل سورايتارى» — اقننىڭ ارتىندا قالغان بەسەنە بەلگىسى، ومىردەن ولەڭ تۇدىرغان وزىندىك ۇلگىسى. اقن

۱۹۴۵-يىلى ۱۰-ئاي ۱۰-كۈنى، جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ قۇرۇلۇشىغا ۱۰ يىل بولدى. بۇ كۈننىڭ مۇھىملىقىنى بىلىش بىزنىڭ قەلبىمىزگە چىڭرىلغان. بۇ كۈننىڭ مۇھىملىقىنى بىلىش بىزنىڭ قەلبىمىزگە چىڭرىلغان.

جىلدارمەن جەلىسىپ العا بلگەرلەگەن ۋاقىت ئىزىنەن
ۋاقىتتەن بىرگە ءوسىپ، تۇلەپ، مارقاىىپ كەلە جاتقان
اقىندى، اقىن قارىمىن اغعاراسىز. اقىن جىرى —
شىندىقتىڭ جىرى، ءومىردىڭ جىرى. وندا كەشەدەن
بۇگىنگە جەتكەن تارىختىڭ، سەزىمنىڭ مۇك باسا قويماغان
شىندىعى بار.

72 رەڭلەر ۋە رەڭ

82 ئەلنىڭ نىمە

81 ھىساپ

مازمۇن

84 ۋە ھىساپ

86 لېۋەن ئالغۇشا

1..... كومپارتىيا دەپ اشامىن ولەڭگە ەسىك

2..... جىيەفاڭجۇنگە ارناۋ

5..... مامىر سۆرەتى

6..... جاۋىنگەر ءسوزى

7..... شۇغىلالى ءومىر

10..... ۋىستازىم

12..... شۇپان قۇربىما

14..... بۇغالتىر اعاما

16..... ءبىر ءدانىڭ بوپ...

18..... قۇربىمنىڭ قۇبىلۇلارى

18..... ەيتىلىك

20..... جاعىمپازدىق

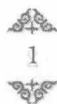
21..... پىسىقتىق

21..... ۋە سەكشىلىك

22..... جۈرەك

24..... دولاتى

25..... تىلىك

- 27..... كۈرەڭ بۇلاق
- 29..... قىزىلقايناردا
- 31..... مەكەنم
- 34..... ەركىندىك
- 36..... اشلىغان قامبا
- 37..... جاتتالغان نارىق
- 39..... ارناۋ
- 40..... تەگىستەلمەگەن ءدوڭ
- 41..... ۋاقىتتار - اي
- 42..... ءومىر دەگەن...
- 44..... تۇڭغىش سۈرەت
- 45..... جىلقىشى جىگىت جىرى
- 46..... تاۋ ەتەگىندەگى قويتاستار
- 47..... تارباعاتاي
- 49..... تىلەك
- 50..... جۋا ءيسى
- 51..... بەلگى
- 53..... كۈزىن كور اۋىلىمنىڭ
- 55..... نەگە وسىنشاش...؟
- 56..... ءوزىڭ تولتىر
- 58..... كوكتەم نۇرى

- 59..... تۇعان تاۋ
- 60..... جاڭبىر سوغىنىدا
- 62..... جىل كوشىنىدە
- 65..... جاڭبىر
- 66..... ساز بويىنىدا
- 69..... كەنەرەدە
- 81..... بولمىستىڭ كەشىرمەسى
- 83..... بىرلىك پەن ۋىساقىتىق
- 86..... بەيۋازدار
- 91..... توبەڭ كوككە جەتسە دە ...
- 92..... قۇنان بايگە
- 93..... قاس قلىمىدا
- 95..... ساپار شەكسەڭ ...
- 96..... «بەيجىڭ 212»
- 98..... كۈن تىرشلىك تىرەگى
- 99..... الوى اقنىغا
- 101..... مۇختارغا
- 101..... تۈسى مانايقانغا سالەم حات
- 102..... تۇعان تاۋ
- 105..... وراىان ويلار
- 107..... ەبىزدىڭ ەل

[illegible]

كومپارتيا دەپ اشامىن ولەڭگە دەسك

شالقيتىپ شابىتىمدى جىرەكپىنى،
بۇرشىگىن اشتى گۈلدەي جورەك سىرى.

شارىقتاپ جاس دارىنىڭ مېنۇت سايىن،
ويىمىنان ۇشىپ جاتتى تۈلەپ مىڭى.

مول ۇلەس اپ بۇگىنگى ەركىن كۈننەن،
جان شاتتىعى ويمدى جەلپىندىرگەن.

كومپارتيا دەپ باستالغان وتتى جىرىم،
اۋماعىما جايىلار سەرپىمدى ۇنىمەن.

ۋىنىم كۈشتى نەگە ۇنداي جىرىم جاڭا،
تاپىلام نەگە مۇنداي بۇرىن باعا؟

كومپارتيا بەرگەن ەرىك، قۇدىرەتتى،
سۈندىقتان جالىندىمىن بۇگىن عانا.

سۈندىقتان مەن قالايشا شاتتانبايمىن،
باقىتىم شالقار بولپ جاتقاندا ايدىن.

مەندەي مىلليون كەدەيدىڭ ۇلدارىنا،
بۇلايشا باقتى گۈلىن تاققان قاي كۈن؟!

تامىر جايغان ويىمىنان تەرەڭدە ۇسىپ،
كومپارتيا دەپ اشامىن ولەڭگە دەسك.

كۈندەي نۇرىڭ كومپارتيا جانما ۇيىپ،
جاقسىلىقتىڭ تولقىنىن كەلەم كەشىپ.

جىھانجۇنگە ارناۋ

مۇڭ تورلاپ بىر كەز كوكتى باسىپ تۇردى،
اڭسادى ەل قانشا زامان اشق كۈندى.

گىمىڭنىڭ وتى ۇلعايىپ جانار تاۋداي،
بۇرىق ەتەر شارت - جالدايدى اسقىتىردى.

تاپتادى ەل نامىسىن شاپقىنشىلار،
قىلمىسقا بەلشەسىنەن باتتى سۇمدار.

كۈشەيگەن خالىق كەگى سياقتانىپ،
تولقىنى بۇرقانىپ اقتى سۇلار.

جەتكەندەي جاۋعا دەگەن كەك شەگىنە،
كۈرەستىڭ تۈستى خالىق وت شەبىنە.

ار قانداي ەرەۋىلدە،
قارسىلىقتا،

اچپادى قىزىل قاندار تەپ - تەگىنگە.

بىر ساباق بىر ساتسىزدىك بۇراڭدىلىق،
كۈرەستە قايتالانغان شىڭالدى جۇرت.

كومپارتيا ماۋ جۇشىدىڭ باستاۋىندا،
قوزعالدى ەل ۇستاپ قولعا قورالدى نىق.

وسلاي اتىپ كۈرەس زەڭبەرەگىن، سىنىيە
نانچاڭدا دۇنيە كەلگەن ەدىڭ. ئاق كەچ ەسە
جۈشىدىڭ باۋلۇمەن، ئوتتىڭ اتتاپ، سىنىيە
داڭقىپەن، سىنىيە نىلەپ ئىلىپ سىنىيە
ەلۋ جىلدىڭ بەل - بەڭىن.

اقتادىڭ ەل ۋەيتىن سايىستە ەدىڭ، سىنىيە
بىزگە ۇلگى ەرلىكتەي باي سىستەردىڭ، سىنىيە
بولعاندىقتان سىلەن تان دۇرىس لۇشيان، سىنىيە
بىر بولدىڭ مايداندا قاي سىستە ەلدىڭ.
ەلۋ ەلۋ ەلۋ.

تۇلەڭدا كومپارتىيانىڭ نۇرى تولىپ،
جەڭسىپەن باستادىڭ ۇزاق، سىنىيە
ۇلەڭدا نەم سىنىيە ۇلى جورىق.
ۇش - سەگىز ۇلى سىنىيە ۇرىپىڭدا، سىنىيە
جالعاستى گىمىڭنىڭ زور جىرى بولپ، سىنىيە

سان عاسىر شۇعلا شاشىپ تۇرار ماڭگى، سىنىيە
تارىختا مول ەڭبەگىڭ مۇرات قالدى. سىنىيە
جۇرگىزىپ ۇزاق سوعىس قۇربان بەرىپ، سىنىيە
سكە اسىردىڭ ازاتتىق ۇلى ارماندى. سىنىيە

ارالاپ بايتاق ەلدىڭ تاۋىن - كوگىن، سىنىيە
كەز بولغان توسقاۋىلدىڭ بارىن جەڭدىڭ، سىنىيە
تىڭ اشلىپ ناننىۋاننىڭ وڭىرىندە، سىنىيە
گىمىڭگە اجاڭداستۇر جالىن بەردىڭ. سىنىيە

قىيىننىڭ كۆرمەي نەلەر زورۇن بۇيىم،
 ۋەبىر جولا زۇلىمدىقتىڭ تۈرىن قىدىڭ. ^۱چىن
 سوقتىغۇغا باتىنغان دۇشپانداردىڭ،
 تۈبەسىنەن ماڭا باتپان شويىن قۇيدىڭ. ^۲خە

بۇ ئاي ۋە ۋەقە ۋەقە ۋەقە ۋەقە

حالىقپەن بولدىڭ بەينە ئاق تۈستاي،
 شىڭالدىڭ كۈرەسپەنەن ساپ قۇربىشتاي. ^۳ئە
 ماڭگىلىك جەڭمىپاز بوپ سىننان ئوتتىڭ،
 الدىڭدا جاۋ قالىتىراپ جاتتى ئىستاي. ^۴ئە
 قورعاۋدا،

بۇگىنكى شاتلەل ۋەمىرىن،
 تۈدى سان، ^۵بۇ ئاي ۋە ۋەقە ۋەقە ۋەقە
 جۇالڭ جىگۋاڭشىل ورەن ۋلگىڭ.
 جىڭگاڭشان، ^۶يان - ئان رۇجى جايىناتۇدا،
 وتانىڭ ۋلان قايرىكەڭ ۋوڭىرىن. ^۷ئە

ارادا ۋوتتى جارتى عاسىر مۇنان،
 جالعا سۇدا گىمىڭدىك اسىل مۇرالڭ. ^۸ئە
 شاپىت الپ داڭىقتى ەرلىگىڭنەن،
 مەرەكەڭە ارنايمىن شاشۇ چىردان. ^۹ئە

ەڭبەگىڭ بار تارىختان اڭگىلى ۋلى،
 وتىر تانىپ دۇنيە ايمىنىڭدى. ^{۱۰}ئە
 قوسىنىڭدى جەڭىسپەن باستايدى العا،
 جەڭمىپاز ماركسىزىم ماڭگى ئۈرلى. ^{۱۱}ئە

مەمىر سۆرەتى
 مەمىر سۆرەتى

تەگىن ۋە جايىپ مەمىردىڭ جىبەك تاغى،
 كەلەدى تاۋ - دالانىڭ تۈلەپ ۋە بارى.
 ورلەدى مۇنارغا قىزىلتۇلار،
 سەكىلىدى قاھارماننىڭ جۈرەك قانى.

قاتارى تىق ايىنىدى كورنىكتى ەلدىڭ،
 ۋىستىردى پارادىنىڭ بەرىك شەبىن.
 انقان سايىن مەمىردىڭ ۋە اراراي تاغى،
 جالغاسادى نىزگى ارمان ەرىك - سەنم.

بايتاق جەر ورنانغانداي گۈل جامىلىپ،
 بار تىرلىك مەمىر نۇرىغا تۈر مالىنىپ.
 كوگىلدىر كوكتە باياۋ سەيلەيدى،
 مەمىقتاي ۋەلىرەگەن ۋەىر نار بۇلت.
 سىلدىراپ سىناپ ۋەتۈستى سىرغىپ بۇلاق،
 سوعادى الاقاننى مىڭ جۈپ قۇراق.
 بارادى ۋەرىلى - قىرلى ۋەىناق سالىپ،
 اقبۇيدا قوزمەنەن سۇرغىلىت بلاق.
 اققۇلار اينى كولىدىڭ شالقارىندا،
 جۈزەدى ۋەىر راقىتتانا مەمىر تاغىندا.

